

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 lutego 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił A. K. prawa do emerytury pomostowej. Decyzja została wydana na podstawie ustawy dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca legitymuje się stażem sumarycznym w wymiarze 29 lat, 5 miesięcy, 27 dni oraz stażem pracy wykonywanej w szczególnym charakterze w wymiarze 23 lat i 27 dni, ale nie osiągnął wieku 60 lat, a po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że do pracy w warunkach szczególnych w myśl art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych uwzględnił okres od 25 października 1978 r. do 31 marca 2005 r. tj. łącznie 22 lata, 7 miesięcy i 2 dni. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że do pracy w warunkach szczególnych w myśl art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych nie uwzględnił okresów zatrudnienia od 1 stycznia 2009 r., ponieważ płatnik nie zgłosił wnioskodawcy w ZUS jako pracownika wykonującego pracę w warunkach szczególnych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych jednocześnie zaznaczył, że odmówił przyznania emerytury zgodnie z art.4 w związku z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, ponieważ wnioskodawca nie osiągnął wieku 60 lat, a na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, wynoszącego co najmniej 15 lat. Do pracy wykonywanej w szczególnych warunkach w myśl art.49 ustawy emerytalnej nie został zaliczony okres zatrudnienia od 25 października 1978 r. do 31 marca 2005 r., ponieważ zakład pracy nie potwierdził, że w ww. okresie wnioskodawca wykonywał pracę wymienioną w załączniku nr 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

/decyzja k.16 – 16 odwrót plik I akt ZUS/

W dniu 13 marca 2019 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie A. K. od ww. decyzji w którym wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie emerytury, ewentualnie o jej uchylenie i ponowne rozpoznanie wniosku. A. K. wniósł o ponowne rozpoznanie jego sytuacji faktycznej i prawnej.

/odwołanie k.3/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. Pełnomocnik organu rentowego przytoczył argumentację zaprezentowaną w treści zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.5 – 5 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. K. urodził się (...); nie pozostaje w stosunku pracy.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 18 stycznia 2019 r. A. K. złożył wniosek o emeryturę pomostową, po którego rozpatrzeniu wydano zaskarżoną decyzję.

/wniosek k.1 – 4, decyzja k.16 – 16 odwrót plik I akt ZUS/

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył wnioskodawcy do ogólnego stażu pracy 29 lat, 5 miesięcy, 27 dni oraz do stażu pracy w warunkach szczególnych 23 lata i 27 dni.

/decyzja k.16 – 16 odwrót plik I akt ZUS/

W okresie od 25 października 1978 r. do 31 marca 2005 r. A. K. zatrudniony był w (...) Zakładzie (...) w Ł. (w okresie od 22 października 1981 r. do 17 października 1983 r. odbył służbę wojskową). Podczas zatrudnienia w ww. zakładzie pracy wnioskodawca zajmował następujące stanowiska pracy:

- od 25 października 1978 r. – starszego robotnika w DP 14 S.
- od 1 lutego 1980 r. – robotnika kwalifikowanego
- od 1 czerwca 1981 r. – starszego rzemieślnika
- od 1 grudnia 1985 r. – toromistrza
- od 1 lutego 1990 r. – ślusarza
- od 1 stycznia 1993 r. – rzemieślnika w zawodzie ślusarza
- od 1 września 1998 r. – dróżnika przejazdowego

W ww. okresie wnioskodawca wykonywał obowiązki pracownicze zgodnie z otrzymanymi angażami.

/dokumentacja osobowa wnioskodawcy k.15 ,zeznania wnioskodawcy min.00:10:05 – 00:10:56 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:00:59 – 00:09:55 rozprawy z dnia 18 czerwca 2019 r. , płyta CD k.26/

Z ww. okresu Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył wnioskodawcy do stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych 22 lata , 7 miesięcy i 2 dni.

/decyzja k.16 – 16 odwrót plik I akt ZUS/

Ubezpieczony nie wykonywał czynności wymienionych w aktualnym wykazie prac w szczególnym charakterze bądź w warunkach szczególnych.

/okoliczność przyznana przez wnioskodawcę w toku przesłuchania/

Po zakończeniu pracy w (...) , wnioskodawca nie wykonywał obowiązków pracowniczych w warunkach szczególnych.

/okoliczność bezsporne/

W dniu 23.11.2018 r został wydany duplikat świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach, z którego wynika, że A. K. w okresie zatrudnienia w (...) SA Zakład (...) w Ł. w okresie 25.10.1978 – 31.03.2005 r wykonywał prace w szczególnych warunkach, okres ten jest zatrudnieniem na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin i zalicza się do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, o których mowa w paragrafie 4 rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

/duplikat świadectwa – k. 8 akt ZUS plik I/

Okresy zatrudnienia do 31.12.2008 r były okresami zatrudnienia w szczególnych warunkach, o których mowa w paragrafie 4 rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983 r w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

/zaświadczenie – k. 7 akt ZUS plik I/

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie dowodów z ww. dokumentów, których autentyczności strony nie kwestionowały. Zeznania ubezpieczonego znalazły potwierdzenie w dowodach z dokumentów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tekst jednolity Dz. U. z 2018, poz. 1924) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 roku wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 roku wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Prawo do emerytury pomostowej zgodnie z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle wykładni językowej art. 4 i art. 49 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych, jest legitymowanie się określonym stażem pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze (w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy, a więc po dniu 1 stycznia 2009 r. W przypadku kiedy osoba ubiegająca się o to świadczenie nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do "nowego" świadczenia jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy (okres prac) można kwalifikować jako prace w warunkach szczególnych w rozumieniu dziś obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 ustawy) lub o szczególnym charakterze (art. 3 ust. 3 ustawy). Innymi słowy brak podstaw prawnych do przyznania emerytury pomostowej ubezpieczonemu, którego dotychczasowy okres pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, dziś nie może być tak kwalifikowany (tak: wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt II UK 164/11, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 2 kwietnia 2014 r., III AUa 2302/13).

W rozpatrywanej sprawie bezspornym było, że wnioskodawca nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych po 31 grudnia 2008 r., a zatem wnioskodawca nie spełnił przesłanki wskazanej w art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych.

W takiej sytuacji uprawnień do emerytury wnioskodawcy należy poszukiwać w art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Prawo wnioskodawcy do emerytury pomostowej zależy zatem od spełnienia warunków określonych w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12 ustawy oraz posiadania na dzień 1 stycznia 2009r. wymaganego co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, ale w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy. Wnioskodawca spełnił ostatecznie przesłankę dotyczącą wieku emerytalnego, gdyż na dzień zamknięcia rozprawy ukończył 60 lat , a co również istotne, legitymował się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze przekraczającym 25 lat i nie pozostawał w stosunku pracy.

Prawo wnioskodawcy do emerytury pomostowej zależało zatem od posiadania na dzień 1 stycznia 2009r. wymaganego co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

Prace w szczególnych warunkach to w myśl art.3 ust.1 ustawy o emeryturach pomostowych prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Z kolei prace o szczególnym charakterze to w myśl art.3 ust.3 ustawy o emeryturach pomostowych prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się. Wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

W ust.7 art.3 ustawy o emeryturach pomostowych wskazano jednocześnie, że za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy (a więc przed 1 stycznia 2009 r.) prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art.3 ust.1 i 3 ustawy lub art.32 i art.33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z niekwestionowanych okoliczności faktycznych rozpoznawanej sprawy wprawdzie

wynika, że prace wykonywane przez wnioskodawcę podczas zatrudnienia w (...) zaliczane są do prac w szczególnych w myśl ustawy o emeryturach i rentach z FUS i wnioskodawca legitymuje się stażem pracy w tych warunkach w wymiarze co najmniej 15 lat , to jednak nie sposób uznać tych prac za prace w szczególnych warunkach , czy też w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a tylko wówczas możliwym byłoby przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. Z całą bowiem pewnością wnioskodawca podczas zatrudnienia w (...) nie wykonywał prac wymienionych w załączniku 1 , czy też załączniku nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych. Wprawdzie w załączniku nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych zostały wymienione prace wykonywane na kolei tj. prace maszynistów pojazdów trakcyjnych (maszynista pojazdów trakcyjnych, maszynista instruktor, maszynista zakładowy, maszynista wieloczynnościowych i ciężkich maszyn do kolejowych robót budowlanych i kolejowej sieci trakcyjnej, kierowca lokomotywy spalinowej o mocy do 300 KM, pomocnik maszynisty pojazdów trakcyjnych) i kierowników pociągów (pkt 5) , prace bezpośrednio przy ustawianiu drogi przebiegu pociągów i pojazdów metra (dyżurny ruchu, nastawniczy, manewrowy, ustawiacz, zwrotniczy, rewident taboru bezpośrednio potwierdzający bezpieczeństwo pociągu, dyspozytor ruchu metra, dyżurny ruchu i stacji metra) (pkt 6) , prace funkcjonariuszy straży ochrony kolei (pkt 7), to jednak wnioskodawca z całą pewnością nie wykonywał tego rodzaju prac, co sam przyznał w treści zeznań.

Reasumując, wnioskodawca nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do emerytury pomostowej wymienionych w art.4 ani w art.49 ww. ustawy emeryturach pomostowych i Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie.